

'De Boom en de mens'

Bomenproeverij - kerndoel 40 & 34

Leerdoel:	- De leerlingen weten dat heel veel zaden en vruchten van bomen lekker zijn of dat je daar iets lekkers van kunt maken - De leerlingen kennen diverse bomen en struiken die eetbare producten leveren - De leerlingen weten hoe de bloemen, bladeren of vruchten er uitzien die bij de smakelijke boomproducten horen
Tijd van het jaar:	Het jaar rond
Locatie:	In de klas
Tijdsduur:	30 minuten voor les 1 60 minuten voor les 2

Materialen:

- Allerlei eetbare onderdelen van bomen en struiken en producten waar onderdelen van bomen in zijn verwerkt. Aan de leerlingen wordt gevraagd om die mee te nemen.
- Kopieerblad Bomenproeverij (zie pagina 3)
- Toast/crackertjes voor de vloeibare boomproducten
- Stevig papier om kaartjes te maken en stiften
- Bordjes, kleine mesjes en bekers
- Internet

lindebloesem

Voorbereiding:

- Informeer bij de leerlingen of er voedselallergieën zijn. Pas daar de keuze van de producten op aan.
- Kopieer het 'Kopieerblad Boomproeverij' voor alle leerlingen.
- Verdeel de klas in groepjes van 4 leerlingen.

Les 1: Weet wat je eet van de boom ... en wat niet

Inleiding:

Veel boomvruchten zijn eetbaar voor dieren, zoals vogels of eekhoorns, maar dat wil niet zeggen dat ze ook eetbaar zijn voor mensen. Mensen krijgen juist buikpijn van allerlei bessen of ze moeten er zelfs van overgeven, zoals bij de bessen van de vuilboom. Sommige bessen zijn zelfs giftig voor mensen, zoals van de taxus en kardinaalsmuts.

Toch is er veel eetbaars aan bomen dat wel lekker voor ons is:

- Eetbare bloemen: onder andere vlierbloesem, lindebloesem.
- Eetbare vruchten: zeer veel soorten zoals bijvoorbeeld appel, peer, abrikoos, perzik, nectarine, pruim, kers, mispel, dadel, vijg, sinaasappel, citroen, mango en vlierbes.
- Eetbare noten: onder andere tamme kastanjes, beukenootjes, walnoten, hazelnoten, kokosnoot en pijnboompitjes.
- Eetbare blaadjes: theestruik (thee), jonge berkenblaadjes (thee).
- Overige eetbare delen van bomen: dennentopjes (voor thee, siroop, gelei), berkensap, lindehoning, of producten waar onderdelen van bomen in zijn verwerkt, zoals notenbrood.

lees verder op de volgende pagina

Uitvoering:

- Deel het kopieerblad uit. Op het kopieerblad staan allerlei producten gemaakt met onderdelen van bomen die je kunt eten of drinken.
- De leerlingen schrijven de namen van de boomproducten op.
- Daarna schrijven ze bij de tekening wat je van een boom gebruikt. Ze kunnen die informatie ook op internet zoeken. Ze kunnen daarbij denken aan:
 - Allerlei vruchten of zaden van bomen die je direct zonder behandeling kunt eten.
 - Allerlei theesoorten die kunnen worden gemaakt van bladeren van struiken of bomen (zwarte thee, lindethee etc.)
 - Van bijvoorbeeld appel, peer, mango en sinaasappel kun je sap maken.
 - Van kersen, abrikozen, pruimen en sinaasappels wordt jam gemaakt.
 - Van appels, peren en dadels wordt stroop gemaakt.
 - Van hazelnoten wordt hazelnootpasta gemaakt.
 - Van de nectar uit de lindebloesem maken bijen honing.
 - Noten worden in brood en snackrepen gebruikt.
- De leerlingen krijgen de opdracht mee om voor de volgende les allemaal een eetbaar onderdeel van een boom mee naar school te brengen. Ze mogen zelf weten wat het wordt.
- Geef het kopieerblad mee naar huis om thuis op de koelkast te hangen.

Voor de leerkracht:

abrikoos - vrucht
dadel - vrucht
vlierbloesem - bloem
pijnboompitjes - noten
mango - vrucht

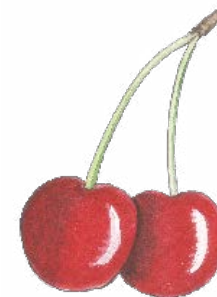
honing - nectar uit de lindebloesem - bloem
sinaasappelsap - sinaasappel - vrucht
kersenjam - vrucht - kers
thee - berkenblaadjes - blaadjes
notenbrood - walnoten/hazelnoten - noot

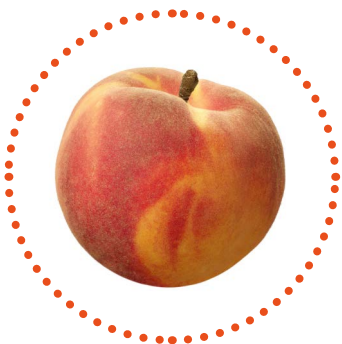
Les 2: Proeverij

Uitvoering:

- De leerlingen laten zien welke producten ze van thuis hebben meegenomen naar school. Ze tonen aan elkaar welke eetbare zaden en vruchten van bomen er in verwerkt zijn en of er nog andere delen van bomen in zitten.
- Al dat lekkers komt straks op het buffet te liggen. Bij de hapjes komen kaartjes, zodat de eters informatie krijgen over wat ze eten en wat de relatie daarvan met bomen is.
- De leerlingen werken in groepjes en knippen of vouwen het buffetkaartje. Daarop schrijven of tekenen ze:
 - de naam van het hapje;
 - de naam van de boom die voor dat eetbaars heeft gezorgd;
 - een afbeelding van de boom (zoeken ze bijvoorbeeld op internet);
 - het onderdeel van de boom dat in het hapje zit (bloem, blad, vrucht).
- Afhankelijk van het aantal boomproducten werken de leerlingen meer producten op deze manier uit.
- De tafel wordt gedekt. Daarop komen alle hapjes te staan met de bijhorende informatiekaartjes. Bepaalde producten, zoals jam, stroop, honing en dergelijke kun je tijdens het buffet het beste serveren op een klein toastje. Sap en thee gaat in bekertjes. Fruit wordt in kleine stukjes gesneden, zodat iedereen een stukje kan proeven.
- Als de tafel klaar is, dan bekijkt iedereen eerst al het lekkers dat klaarstaat in combinatie met het buffetkaartje.
- Het smullen kan beginnen.

kers

naam product

deel van de boom

naam product

deel van de boom

naam product

deel van de boom

naam product

deel van de boom

naam product

deel van de boom

naam product

gemaakt met

deel van de boom

naam product

gemaakt met

deel van de boom

naam product

gemaakt met

deel van de boom

naam product

gemaakt met

deel van de boom

naam product

gemaakt met

deel van de boom